

Αντίλαλοι απ' τους Σκάρους

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΑΛΕΞΑΝΔΡΙΤΩΝ ΛΕΥΚΑΔΑΣ

Γραφεία: Γερανού 41 Αθήνα Τ.Κ. 10431 • Τηλ./Fax: 210-6420024 • Περίοδος Γ' • Αριθμός φύλλου 50 • Ιούλιος - Αύγουστος - Σεπτέμβριος 2022

Με επιτυχία η εκδήλωση και το παραδοσιακό γλέντι στην πλατεία του Αλέξανδρου

Πραγματοποιήθηκε με επιτυχία το βράδυ της Κυριακής 14 Αυγούστου 2022 στην πλατεία του Αλέξανδρου μετά από τρία χρόνια απουσίας η καθιερωμένη εκδήλωση και το παραδοσιακό γλέντι με ζωντανή μουσική που διοργάνωσε η Ένωση των εν Αττική Αλεξανδριτών Λευκάδας «οι Σκάρου».

Τους πολυπληθείς καλεσμένους μεταξύ των οποίων και αρκετοί απόδημοι Αλεξανδρίτες που βρίσκονταν για διακοπές στα πάτρια εδάφη χαιρέτισε ο πρόεδρος του Συλλόγου, **Χρήστος Κατσάρας**, ευχόμενος χρόνια πολλά και καλή διασκέδαση. Αξιοσημείωτη ήταν η ισχυρή παρουσία της νεολαίας στην εκδήλωση, ενώ για τη διασκέδαση φρόντισε λαϊκόδημοτική ορχήστρα που ικανοποίησε και τις πιο απαιτητικές χορευτικές επιθυμίες. Η εκδήλωση ήταν αυτή τη φορά αφιερωμένη στο ποδόσφαιρο του χωριού μας διαχρονικά και στην ομάδα του Συλλόγου «**Κεραυνός Σκάρων**», που δραστηριοποιήθηκε στην Αθήνα. Την επιμέλεια του αφιερώματος έκανε ο **Ευγένιος Μανωλίτης**, ενώ κατά τη διάρκεια της παρουσίασης προβάλ-

λονταν φωτογραφικό υλικό που είχε επιμεληθεί ο **Δημήτρης Μανωλίτης**.

Στο πλαίσιο της εκδήλωσης απονεμήθηκαν αναμνηστικές πλακέτες σε διακριθέντες ποδοσφαιριστές και παράγοντες της ομάδας κι αυτοί ήταν οι εξής:

– **Φίλιππος Μανωλίτης**, ο οποίος πρωταγωνίστησε στην ίδρυση της ομάδας ως παίκτης και αρχηγός.

– **Μάκης Μανωλίτης** για την προσφορά του

ως προπονητής της ομάδας αλλά και ως διαιτητής.
– **Βασίλης Μανωλίτης** για την πολυετή προσφορά του ως παίκτης αλλά και ως μεγάλος γκολτζίος της ομάδας, ο οποίος στην αντιφώνησή του καυτηρίασε το γεγονός ότι η Νικιάνα που είναι ένα ζωντανό χωριό με πολλά παιδιά δεν διαθέτει ένα γήπεδο ποδοσφαίρου.

– **Τιμόθεος Σούνδιας**, για την πολυετή προσφορά του στην ομάδα ως παίκτης αλλά και ως μεγάλος γκολτζίος. Αξίζει να αναφερθεί ότι προβλήθηκε ένα βίντεο από κάποια αναμέτρηση όπου σημειώνει ένα γκολ αλά Μαραντόνα αφού πρώτα ντριπλάρισε τη μισή αντίπαλη ομάδα.

– **Σοφοκλής Βλάχος**, ο οποίος χαρακτηρίστηκε ως ο καλύτερος Αλεξανδρίτης ποδοσφαιριστής. Έπαιξε σε ομάδες των Αθηνών, όπως ο ΑΟ Πατησίων και ο Άρης Πετρούπολης, ενώ στο τέλος της καριέρας του βοήθησε αγωνιστικά τον «Κεραυνό Σκάρων».

Απονεμήθηκαν επίσης αναμνηστικά διπλώματα και σε άλλους ποδοσφαιριστές.

Συνέχεια στη σελ. 4

«Ο ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΦΟΡΑ ΤΗΝ ΠΑΝΟΠΛΙΑ ΤΟΥ»

7^η Συνάντηση Φίλων Αλέξανδρου «Φηγός», 1-2-3 Ιουλίου 2022

Στην όμορφη, μικρή πλατεία του Αλέξανδρου, στις αρχές Ιουλίου έγινε η 7η συνάντηση των φίλων του Αλέξανδρου με αφορμή: **τον χαρακτηρισμό των οικισμών Αλέξανδρου και Κολυθάτων ως παραδοσιακών και την παρουσίαση των αποτελεσμάτων του ανοικτού διαγωνισμού ιδεών-σχεδιασμού για τα στοιχεία σήμανσης (πινακίδες) και τα στοιχεία αστικού εξοπλισμού (παγκάκια, κρήνη κ.ά.) των δύο οικισμών.**

Η πρώτη ημέρα της συνάντησης ήταν αφιερωμένη στον οικισμό και στους κατοίκους του. Οι εισηγήσεις των ομιλητών είχαν να κάνουν με το παρελθόν, το παρόν και το μέλλον των χωριών μας. Ο **Ευγένιος Μανωλίτης**, παλαιός κάτοικος, με επιμονή και ζήλο συγκέντρωσε στοιχεία και ενδιαφέρουσες πληροφορίες για πρόσωπα και γεγονότα που άφησαν το στίγμα τους στον τόπο αυτόν και τίμησε τους παλαιούς κατοίκους με τις αναφορές του. Η σεβαστή **Μάρω Φίλιππα**, φύλακας-άγγελος της ορεινής Λευκάδος-πάντα πρόθυμη να συντρέξει, όπως και ο πιστός και καλός φίλος **Θεοδόσης Ψυχογιός**, αναφέρθηκαν στο παρόν και στα τεχνοκρατικά στοιχεία (όροι δόμησης, όψεις κτιρίων κ.λπ.) τα οποία οφείλουν οι τωρινοί και μελλοντικοί κάτοικοι να ακολουθήσουν, σύμ-

φωνα με το διάταγμα για τους παραδοσιακούς οικισμούς. Ο **Νίκος Κονδυλάτος** σε μια σύντομη αναδρομή της δράσης του «Φηγός» μας θύμισε τη συνέπεια των συναντήσεών μας από το 2010 και «αναζητώντας τον χαμένο τρόπο» μίλησε για το όραμα μιας κοινότητας ξεχωριστής και ιδιαίτερης που προσπαθεί να αναπυχθεί με γνώμονα τη φυσική ομορφιά και τη συνύπαρξη με το ανθρωπογενές στοιχείο. Το ντοκιμαντέρ «το παλατάκι των Αορίων» του **Βασίλη Παναγιωτακόπουλου**, με το οποίο έκλεισε η πρώτη ημέρα της γιορτής, επιβεβαίωσε την αντίληψη ότι η θέληση, η τόλμη και η έμπρακτη αγάπη των κατοίκων ενός τόπου μπορεί να οδηγήσει σε μικρά θαύματα. Με αυτή τη σκέψη ο σύλλογος τίμησε την **Ελευθερία** για την αγάπη και την ανιδιοτελή προσφορά της όλα αυτά τα χρόνια στο αγαπημένο της χωριό.

Η δεύτερη ημέρα ήταν αφιερωμένη στον αρχιτεκτονικό διαγωνισμό. Ο έτερος πιστός και καλός φίλος του συλλόγου **Ανδρέας Λαμπρόπουλος** παρουσίασε στους παρευρισκόμενους τα έργα που βραβεύτηκαν, ενώ και οι έξι προτάσεις οι οποίες συμμετείχαν στο διαγωνισμό εκτέθηκαν στη μικρή αυλή του Αγίου Σπυριδώνα. Δεν ήταν απαραίτητο να είναι κάποιος ειδικός για να κατα-

νοήσει το πνεύμα, τις ιδέες και την έμπνευση των δημιουργών των δύο βραβευμένων προτάσεων, οι οποίες αφορούσαν την «πανοπλία» των δύο παραδοσιακών οικισμών. Το χορευτικό δράμα MI-λιές, εμπνευσμένο από τον λευκαδίτικο παραδοσιακό χορό «Μηλιά» -στην μουσική και την χορογραφία- έκλεισε την όμορφη βραδιά.

Την τρίτη ημέρα ανακοινώθηκαν οι τελικές προτάσεις των δύο εκ των τριών βραβευμένων ομάδων και μάλιστα ως έκπληξη και τιμή για το κοινό που παρακολούθησε την τελική επεξεργασία και παρουσίαση οι δύο προτάσεις τέθηκαν σε ψηφοφορία. Με μικρή διαφορά κέρδισε η πρόταση του αρχιτεκτονικού γραφείου **Γουναριδίδη**. Η δεύτερη ομάδα αυτή του **Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, Τμήμα Αρχιτεκτόνων**, έκλεισε τις καρδιές μας με την ζωντάνια και την καλή διάθεση των φοιτητριών

Συνέχεια στη σελ. 6

«Ευτυχία δεν είναι να κάνεις πάντα αυτό που θέλεις, αλλά να θέλεις πάντα αυτό που κάνεις».
Λέων Τολστόι (1828-1910)
Ρώσος συγγραφέας

Κοινωνικά

Γεννήσεις

— Ο **Κων/νος Μανωλίσης** του Βασίλη (Δία) και η σύζυγός του **Εθίτα Βούλγαρη** απέκτησαν **κοριτσάκι**.
— Η **Αναστασία (Νατάσα)** Σπυραντώνη **Φούρου** και ο σύζυγός της **Επαμεινώνδας Μωραΐτης** απέκτησαν **κοριτσάκι**.
— Η **Αφροδίτη Βρεττού** του Σπύρου (Μπαρούτα) και ο σύζυγός της **Δημήτριος Καραβίας** απέκτησαν **κοριτσάκι**.
— Ο **Ευστάθιος Κατσαρός** του Νίκου (Καραγιάννη) και η σύζυγός του **Έλενα Κάτσηνου** (εγγονή της Θηρεσίας και του Βαγγέλη Βρεττού-Μπαρούτα) απέκτησαν **αγοράκι**.
— Ο **Κίμων Ζαβιτσάνος** του Ξενοφώντα (Φώνη) και της Θεodώρας Κίμωνα Σούνδια (Μέτρωρα) και η σύζυγός του **Μαρία Μαμωνή** απέκτησαν **αγοράκι**.
— Ο **Ευγένιος Βρεττός** του Γεωργίου (Μπαρούτα) και η σύζυγός του **Μαίρη** απέκτησαν **αγοράκι**.
Να τους ζήσουν τα νεογέννητα.

Βαπτίσεις

— Ο **Σταμάτης Βουτσαδάκης** του Παύλου και της Ειρήνης Κόκλα και η σύζυγός του **Κων/να (Νάντια) Στάικου** βάπτισαν το αγοράκι τους και το ονόμασαν **Φίλιππο-Παύλο**.
— Η **Μάρθα Δοϊτσιδη** του Βαίου και της Ελευθερίας Δουβίτσα (Πριονιά) και ο σύζυγός της **Ντίνος Λεπσιώτης** βάπτισαν το αγοράκι τους και το ονόμασαν **Θωμά-Βαίο**.
— Η **Δήμητρα Μανωλίση** του Νικολάου (Πατσούλια) και ο σύζυγός της **Νικόλαος Κούρτης** βάπτισαν το αγοράκι τους και το ονόμασαν **Χαράλαμπο-Ανδρέα**.
— Ο **Πέτρος Βρακατσέλης** του Ευσταθίου και η σύζυγός του **Ευαγγελία Κατωπόδη** (Περβολάρη) βάπτισαν το αγοράκι τους και το ονόμασαν **Κωνσταντίνο**.
— Ο **Διονύσιος Κτενάς** του Κώστα και της Αναστασίας (Σούλας) Μανωλίση (Μποτσονιά) και η σύζυγός του **Εύη Μιχαήλου** βάπτισαν το αγοράκι τους και το ονόμασαν **Κωνσταντίνο**.
— Ο **Βασίλης Δουβίτσας** του Κώστα (Κωτσαρέλα) και η σύζυγός του **Δανάη Βαλαβάνη** βάπτισαν το αγοράκι τους και το ονόμασαν **Οδυσσεα-Κωνσταντίνο**.
— Ο **Κίμων Ζαβιτσάνος** του Ξενοφώντα (Φώνη) και της Θεodώρας Κίμωνα Σούνδια (Μέτρωρα) και η σύζυγός του **Μαρία Μαμωνή** βάπτισαν το αγοράκι τους και το ονόμασαν **Αλκιβιάδη**.
Να τους ζήσουν τα νεοφώτιστα.

Γάμοι

— Ο **Ευστάθιος Κατσαρός** του Νίκου (Καραγιάννη) και η **Έλενα Κάτσηνου** του Ιωάννη (εγγονή της Θηρεσίας και του Βαγγέλη Βρεττού-Μπαρούτα) τέλεσαν πολιτικό γάμο στη Λευκάδα.
— Ο **Πέτρος Βρακατσέλης** του Ευσταθίου και η **Ευαγγελία Κατωπόδη** (Περβολάρη) τέλεσαν θρησκευτικό γάμο στον Άγιο Νικόλαο στο Κατ(ε)τκό.
— Η **Έλενα Μανωλίση** του Χρήστου (Κασσάνδρη) και ο **Βασίλης Χαλκιάπουλος** τέλεσαν θρησκευτικό γάμο στη Νικιάνα.
— Ο **Κίμων Ζαβιτσάνος** του Ξενοφώντα (Φώνη) και της Θεodώρας Κίμωνα Σούνδια (Μέτρωρα) και η **Μαρία Μαμωνή**, τέλεσαν θρησκευτικό γάμο στην Αθήνα.
— Ο **Θεοδόσης Ζαβιτσάνος** του Ξενοφώντα (Φώνη) και της Θεodώρας Κίμωνα Σούνδια (Μέτρωρα) και η **Αναστασία Κανελλοπούλου** τέλεσαν θρησκευτικό γάμο στην Αθήνα.
— Η **Νεκταρία Μανωλίση** του Δημητρίου (Δημαρχή) και ο **Δημοσθένης Μεσσήνης** τέλεσαν θρησκευτικό γάμο στην Αγία Κυριακή.
Να ζήσουν ευτυχισμένοι.

Θάνατοι

— Ο **Χρήστος Βλάχος** του Ανδρέα (Κιτσονέλας) πέθανε και κηδεύτηκε στη Νικιάνα.
— Ο **Μάριος Ποντίκας**, νεο-Αλεξαντρίτης για σχεδόν 40 χρόνια, πεζογράφος και θεατρικός συγγραφέας πέθανε στην Αθήνα και ενταφιάστηκε στο Α' Νεκροταφείο.
— Η **Κωνσταντίνα (Ντίνα) Βερυκίου** του Μηνά (Ναούμ) σύζυγος Νικολάου Ασπρογέρακα πέθανε στην Αθήνα και κηδεύτηκε στην Απόλπαινα.
— Η **Νίκη (Νίκα) χήρα Σπύρου Μανωλίση** (Δασκαλάκια) πέθανε και κηδεύτηκε στη Νικιάνα.
Τα θερμά μας συλλυπητήρια στους οικείους τους.

Σημείωση Σύνταξης: ΠΑΡΑΚΑΛΟΥΜΕ για τα κοινωνικά και άλλα σχετικά του χωριού να επικοινωνείτε με τον **Φώντα Δουβίτσα** στο τηλέφωνο **26450-71430** και κινητό **6976480145**.

ΣΑΝ ΜΝΗΜΟΣΥΝΟ...

Ήταν 4 Αυγούστου το 1992 όταν έφευγε, για το τελευταίο του ταξίδι, χτυπημένος απ' τον καρκίνο κι αφού ταλαιπωρήθηκε αρκετά, ένας υπατρίδης της τοπικής αυτοδιοίκησης, ο **Φώντας!**

Γεννημένος στον Αλέξανδρο το 1945, τελειώνοντας το Δημοτικό συνέχισε τις γυμνασιακές του σπουδές στη Λευκάδα όπου και για 4 χρόνια συγκατοικήσαμε. Μετά το Γυμνάσιο ακολούθησε το δρόμο της θάλασσας προς βιοπορισμό για κάμποσα χρόνια.

Παντρεύτηκε με την Ασπασία, απέκτησαν δύο κορίτσια, δημιούργησαν μια αξιοπρεπή οικογένεια. Στα δύσκολά του η Ασπασία τον φρόντισε και του συμπαραστάθηκε μέχρι και το τέλος του.

Δοτικός, αγαπητός και με εκτίμηση απ' την πλειονότητα των Αλεξαντρίτων αλλά και όσων τον γνώρισαν, ανήσυχο πνεύμα και με ενδιαφέρον για τα κοινά.

Ο Αλέξανδρος ήταν τυχερός που χρημάτισε σχεδόν για μια θητεία Πρόεδρος του, ακούραστος μέχρι και τις τελευταίες μέρες παρά το πρόβλημα υγείας που αντιμετώπιζε με αξιοπρέπεια, βρίσκονταν με το μηχανάκι του παντού όπου υπήρχε πρόβλημα και έδινε τις απαραίτητες λύσεις.

Επί θητείας του έγιναν σημαντικά έργα ή δρομολογήθηκαν, όπως:

— Πολλές γεωτρήσεις στη Νικιάνα αλλά και στους ορεινούς οικισμούς για την επάρκεια

της υδροδότησής τους.

— Η προβλήτα και η προκυμαία στο λιμάνι της Νικιάνας δικό του έργο.

— Εξασφάλισε τη χρηματοδότηση για την κατασκευή του Κοινοτικού Γραφείου.

— Η δημιουργία και συντήρηση αγροτικού δικτύου δρόμων σ' όλη την έκταση της Κοινότητας.

— Εξασφάλισε τη χρηματοδότηση για την ασφαλτόστρωση του δρόμου που συνδέει τη Νικιάνα με τον Αλέξανδρο και τα Κολυβάτα.

Γενικά θα λέγαμε ότι ήταν ένας απ' τους επιτυχημένους Κοινοτάρχες της Κοινότητας Αλεξάνδρου.

Ο πρόωρος χαμός του όμως εκτός ότι άφησε βαθύ πόνο στη γυναίκα του και τα παιδιά του που δεν τον χάρηκαν και δεν τους χάρηκε επαρκώς, αλλά και σε μας τους φίλους και συγγενείς που τον ζήσαμε· στερήσε και τον Αλέξανδρο από ένα άξιο Κοινοτάρχη που είχε τη διάθεση να προσφέρει ακόμη περισσότερα.

Αναγνωρίζοντας όλα αυτά η Κοινότητα στο επόμενο Δ.Σ. επί προεδρίας του Δημήτρη (Μήτσου) Γράφα (Μπατσιάλου) ονόμασε την πλατεία στο λιμάνι σε «**Πλατεία Ξενοφώντα Φιλίππου Σούνδια**».

Φώντα μας λείπεις, αλλά πάντα σε θυμόμαστε.

Ευγένιος Μανωλίσης

Επιτυχιόντες σε Ανώτερα και Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα

— **Αραβανή Μαρία** του Κων/νου (εγγονή της Μαρίας Αποστολ. Βρεττού) εισήχθη τρίτη πανελλαδικά στο ΕΜΠ.
— **Τοπαλίδου Δάφνη** του Ιωάννη (εγγονή του Τάσου Σούνδια -Μέτρωρα-Λαγού) εισήχθη στην Ιατρική Αλεξανδρούπολης.
— **Κολυβάς-Δημητρακαράκος Παναγιώτης** του Ιωάννη (γιος του Γιάννη Κολυβά-Κολονέλου) στο Τμήμα Εφαρμοσμένων Μαθηματικών και Φυσικών Επιστημών του ΕΜΠ.
— **Θερμός Μάριος** του Αναστασίου (εγγονός της Θεodώρας Θεοφάνη Κολυβά-Κολονέλου) στο Τμήμα Μηχανικών Πληροφορικής και Υπολογιστών της Σχολής Μηχανικών του Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής (ΠΑΔΑ).
— **Βρεττός Χρήστος** του Θεοφάνη (εγγονός του γιατρού Χρήστου Βρεττού-Μελένιου).

Πήραν πτυχίο

— Ο **Παναγιώτης Ζακυνθινός** του Διονυσίου και της Σοφίας Μπακογιώργου του Ποσειδώνα πήρε πτυχίο Πληροφορικής.
— Η **Εβελίνα Μανωλίση** του Χρήστου (Κασσάνδρη) και της Γιώτας πήρε πτυχίο από το Τμήμα Ανθρωπολογίας και Κοινωνιολογίας Πανεπιστημίου Βόλου.
— Ο **Γεώργιος Χαϊδεμένος** του Ζαφείρη (εγγονός της Όλγας Σούνδια-Ματσούκα) πήρε πτυχίο από το Οικονομικό Πανεπιστήμιο (πρώην ΑΣΟΕΕ).
Συγχαρητήρια και καλή σταδιοδρομία.

Το Δ.Σ. του Συλλόγου

Πρόεδρος: Χρήστος Κατσαράς τηλ. 6942476736
Αντιπρόεδρος: Λάμπρος Ζαχ. Αμπουμόγλι τηλ. 210-2523100 & 6938300089
Γεν. Γραμματέας: Δημήτριος Νικ. Μανωλίσης τηλ. 210-8025620 & 6936791486
Ταμίας: Τιμόθεος Ιωάν. Σούνδιας τηλ. 210-6611978 & 6947183626
Ειδ. Γραμματέας: Ξενοφών Ευστρ. Δαμιανής τηλ. 210-9960086 & 6936233257
Μέλος: Αγγελίνα Κ. Τζαναβάρη τηλ. 6984537356
Μέλος: Ευγένιος Μανωλίσης τηλ. 210-6420024 & 6977011305

Για επικοινωνία των μελών με τον Σύλλογο e-mail: dmanolitsis@yahoo.gr

Όσοι απ' τα μέλη ή τους φίλους του Συλλόγου μας και των "Αντίλαλων" επιθυμούν να στέλνεται η εφημερίδα μας στο e-mail τους να επικοινωνούν στο **e-mail: dmanolitsis@yahoo.gr**

Αντίλαλοι απ' τους Σκάρους

Ιδιοκτησία: Σύλλογος Αλεξανδρίτων Λευκάδας
Διεύθυνση: Γερανίου 41 Τ.Κ. 10431 Αθήνα
Εκδότης-Διευθυντής: Ο Πρόεδρος του Συλλόγου Χρήστος Κατσαράς τηλ.: 6942476736
Η εφημερίδα συντάσσεται από Συντακτική Επιτροπή Επιμέλεια - διορθώσεις: Μανωλίσης Ευγένιος, Μανωλίσης Δημήτριος
Συνεργάτες: Ζηνέλης Δημήτριος, Αγάπη Κόκλα
Ηλεκτρονική σελιδοποίηση - Εκτύπωση: Εκδόσεις - Γραφικές Τέχνες Καρπούζη Αριστέα & Υίοι Ο.Ε. Θεοδοσίου 23 Ίλιον
Τηλ.: 210-2619003 e-mail: karpouzi@otenet.gr

Τα ενυπόγραφα κείμενα δεν εκφράζουν απαραίτητα την άποψη του Συλλόγου μας.

Λεξικόν του ιδιώματος της λευκαδίτικης ντοπιολαλιάς

της Ιωάννας Κόκλα

Συνέχεια του λεξικού του ιδιώματος της λευκαδίτικης ντοπιολαλιάς, του θεατρικού έργου της **Ιωάννας Κόκλα «Να τ' κρίνω ή να μην τ' κρίνω;»**, εκδόσεως του Πνευματικού Κέντρου του Δήμου Λευκάδας, με ετυμολογική και ερμηνευτική προσέγγιση, όπου στην πράξη αποδεικνύεται το ενιαίο, συνεχές και αδιαίρετο του λόγου του ελληνικού, (ή όπως έχει επικρατήσει να λέγεται της ελληνικής γλώσσας), από την Ομηρική εποχή έως σήμερα.

1. Απολλυμάρα, ή = ή έλλειψη ικανότητας σύλληψης των χειριών, ή όποια έλεγετο και «νεκραμάρα». Συνηθισμένη φράση: «**άπολλ(υ)μάρα έχεις και σ' πέφτ(ου)νε τ'ά πράμματα απ' τ'ά χέρια;**». Η συγκεκριμένη λέξη, φράση, συνάδει με την Κρητική βροσιά «**Διάλε στ' άπολλυμάρους σου**», όπου οι «**άπολλυμάροι**» (άπολλυμένοι) είναι οι τεθνεώτες συγγενείς. Έτυμ.: ρ. άπόλλυμι ή άπολλύω, μέση φωνή: άπόλλυμαι, μέλ. άπολοϋμαι, ίων. άπολόεμαι, άόρ. β' άπωλόμην, πρκ. άπόλωλα = χάνομαι, άποθνήσκω, φθίνω, λύνω.

2. Βλογιοκομμένος, ό, ή, τό = (παραφθορά του) ό εύφλογιοκομμένος, ό φέρων ούλες (σημάδια) κυρίως στο πρόσωπο, από την άσθένεια της εύλογιάς. Η εύλογιά υπήρξε λοιμώδης νόσος εξανθηματική. Έτυμ.: εύ+φλόγα = εύφλογία = ή φλόγωση, τό έντονο κοκκίνισμα της «πολυπυρωμένης» εξανθηματικής άσθένειας.

3. Πρεμούρα, ή: Έτυμ.: (πρέπει+μοίρα = ή πρέπουσα μοίρα, ή έπιβεβλημένη κι άκράτητη έπιθυμία τέλεσης μιάς πράξης. «**Πρεμούρα και κόρημο**» λέει ό σοφός λαός μας, προσδιορίζοντας την άναγκαιότητα τέλεσης μιάς έπιβεβλημένης πράξης, ή όποια δέν έπιδέχεται άναβολής.

4. Σ'καρήκια, τά ή συχαρήκια = τά συχαρηπτήρια, τά συχαρηπτήρια, τά συκαρήκια, τά

σ'καρήκια. Σέ άναγγελία χαρμοσύνου γεγονότος άκούγονταν ή έξαιρητική έκφραση «**τά σ'καρήκια μ', έγέννησ' ή νύφη σ'...** ή **τά σ'καρήκια μ' ήρτε ό ξενιτεμένος γυιό σ'»**, και μάλιστα υπήρχε υγιής συναγωνισμός (άμιλλα) στό ποιός θά τό πρωτοανακινώσει στόν ή στην ένδιαφερομένη, γιατί έπακολουθούσε «**φίλημα**». Έτυμ.: Συν+χαίρω = χαίρομαι μετά τινός, τόν συχαίρω, μετέχω της χαράς τών άλλων.

5. Τάλαρος, ό = τό ξύλινο δοχείο άποθήκευσης τυρού. Όμηρ. λέξη άκόμη έν χρήση στό καθημερινό λεξιλόγιο τών Λευκαδίων, «...**αυτίκα δ' ήμισυ μέν θρέφας λευκοίο γάλακτος πλεκτοίς έν ταλάροιςιν άμψάμενος κατέθηκεν...**» (Όμηρ. Όδ. ι 246-7). Διηλ. άμέσως (ό Κύκλωπας) έπιξε τό λευκό γάλα και τό μισό τό τοποθέτησε σέ πλεκτούς ταλάρους...». «**Έν τή καθομιλουμένη λέγεται "τάλαρος" αγγείον, έν δ' κτυπούσι τό γάλα εις έξαγωγήν του βουτύρου.** Έπειτα δέ και εις ύποδοχήν τυρού και άλλων πραγμάτων συνωνύμως πρός τό "κάδη"». (Ι. Πανταζίδη «Όμηρικό λεξικό»). Από τό ίδιο λεξικό άντιλούμε την Έτυμολογία: «**έκ της ρίζης ΤΕΛ-, ΤΑΛ-, και κατά μετάθεσι ΤΛΑ-, έξ ής (τό ποιητ. έλλειπτ. ρήμα) τλήναι, μέλλ. τλήσομαι, άόρ. έτάλασα = ύπομένο, ύποφέρω, άνέχομαι, ύφίσταμαι "τι, τόσα, πολλά", άντέχω, καρτερώ, δύναμαι "τλήσομαι άλγεα πάσχων"**. Άν σκεφτούμε δέ ότι ή παρασκευή του τυρού είναι μία άρκετά κοπιαστική διαδικασία ένέχουσα τάλαιπωρία, «**τό τάλαν+ροή**» είναι τό χαρακτηριστικό της.

6. Σάγλα, ή: τό μικρό σχοινάκι μέ τό όποιο στερέωναν τό φορτίο στό σαμάρι του ζώου (ίππου, όνου και ήμιόνου), τά «**χάμουρα**» και κατ' έπέκταση κάθε μικρό σχοινί. Έτυμ.: «**έκ του ρ. σάττω, μέλλ. σάξω, άόρ. άσαξα = κυρίως σαμαρώνω και φορτώνω φορτηγά ζώα, (έντεϋθεν**

και επί πολεμιστών) φορτώνω μέ πανοπλίαν, έξοπλίξω, άρματώνω...». (Ι. Σταματάκου «Λεξικόν της Αρχαίας Ελληνικής Γλώσσας»). Έξ ου ή **σάγη ή σαγή** = ή ίπποσκευή, **τό σάγμα** τό όποιο στόν λευκαδίτικο ιδιωματοισμό μετετρέπη σέ **σάγλα**, «**άει βοήθα με λίγο, πιάσε έδεκεί τ' σάγλα νά φορτώσω τ' βαρέλα στό ζω...**», άκούγονταν μέχρι τήν δεκαετία του 1980 στις βρύσες τών χωριών!

7. Σαλαμούρα, ή: Έτυμ.: (άλς+μύρα) = άλς, σάλς (θάλασσα) + μύρα = τό άλατόνερο στό όποιο διατηρούνταν τό τυρί (φέτα) στόν τάλαρο ή και οι βρώσιμες έλιές. Τό σημαντικό είναι ή άναγκαιότητα μιάς συγκεκριμένης άναλογίας άλατιού και νερού, προκειμένου νά παρασκευασθεί σωστά ή «**σαλαμούρα**». Η έπίπλευση ένός αυγού στό έν λόγω διάλυμα της σαλαμούρας, πιστοποιούσε μέ τόν καταλληλότερο τρόπο τήν πρέπουσα άναλογία.

8. Φύρ(η) ή πύρ(η), ή = ή πύρωση, πύρινος (μέ δασύτερη προφορά) φύρινος = φύρινος = φούρνος. Λευκαδίτικο ιδιωματοισμό «**έχει άρκετή φύρ' ό φούρνος, για νά ριξώ τά καρβέλια τό ψωμί απ' τήν πι(ι)νακατή;**». Έτυμ.: πύρ, πυρός, τό = ή φωτιά. Παράγωγες λέξεις: ή πυρά - άς, ίων. ή πυρή - ής, ή νεκρική πυρά, τά πυρά -ών, ρ. πυραίθω (πυρά + αίθω), πυρακτώ, πυραυγής -ές (πύρ+αυγή), ή πυραμής - ίδος, κ.λ.π.

9. Χόβολη, ή = ή ζεστή συσσωρευμένη στάχτη. Έτυμ.: ό χούς -ός (ρ. χέω) = χώμα, χώμα έπισωρευθέν, άνάχωμα + βολή, βόλος, βόλιτον, τό = κόπρος βοών.

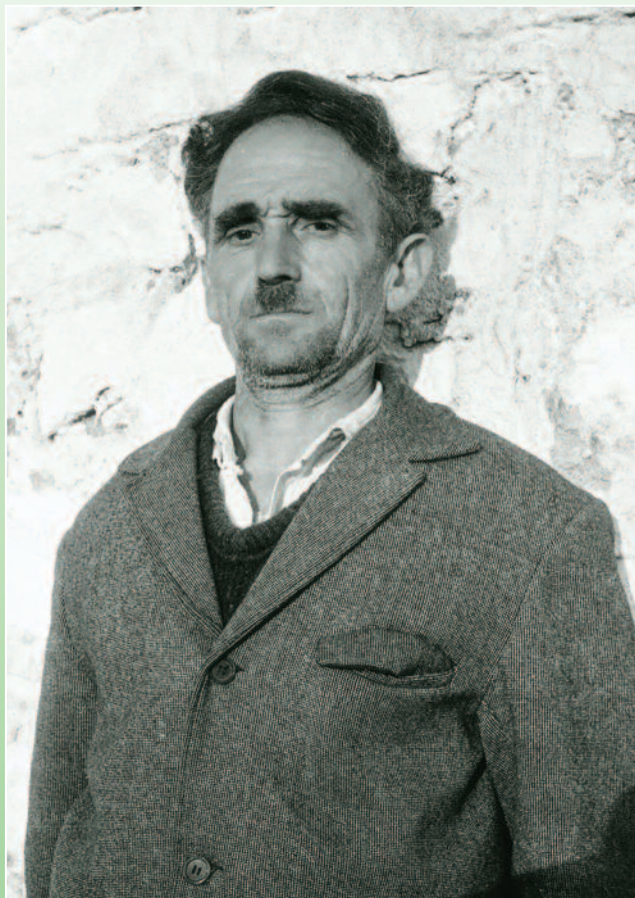
10. Χνώτα, τά = οι άναπνοές. Συνήθης έκφραση είναι: «**Ταιριάζουν τά χνώτα μας**», διηλ. συν-χνοάζουν (συχνοανακατεύονται) οι άνασεμιές μας.

Συνεχίζεται

Φωτογραφίες του χθες...

Του Δημήτρη Μανωλίτη (Κασσάνδρη)

Μέσα απ' αυτή την στήλη της εφημερίδας θα προσπαθήσουμε να φέρουμε στη μνήμη μας εικόνες και γεγονότα περασμένων δεκαετιών που έσωσαν και αποτύπωσαν σε ασπρόμαυρο φόντο παλιότεροι συγχωριανοί μας. Φωτογραφίες που αγγίζουν το χθες του καθενός μας και μας φέρνουν πίσω στα δύσκολα αλλά και ωραία εκείνα χρόνια που όλοι μας νοσταλγικά θυμόμαστε. Νομίζω ότι κάθε τέτοια στιγμή ίσως είναι κληρονομιά όλων και η δημοσίευσή της αποτελεί υποχρέωση αλλά και δικαίωμά μας να την μοιραζόμαστε.

(†) Χρήστος Βλάχος (Γέροντας)

1961 Νικηφόρος Μανωλίτης, (†) Λευτέρης Ευαγ. Μανωλίτης, (†) Διονύσιος Δουβίτσας

Με επιτυχία η εκδήλωση και το παραδοσιακό γλέντι στην πλατεία του Αλέξανδρου

ΑΦΙΕΡΩΜΑ

Συνέχεια από τη σελ. 1

Καλησπέρα σας.

Στις αρχές της 10ετίας του 1950 οι Αλεξαντρίτες όπως και όλοι οι Λευκαδίτες προσπαθούν να βρουν τον βηματισμό τους και να ορθοποδήσουν μετά τον πόλεμο του '40, την Κατοχή-Αντίσταση και τον Εμφύλιο. Κυρίως τους απασχολεί ο βιοπορισμός κι η επιβίωση, αλλά δεν παραλείπουν ν' ασχολούνται με θέματα που απαλύνουν τον πόνο και τη δυστυχία.

Έτσι λοιπόν πέρα από τα γλέντια με τις παραδοσιακές Αλεξαντρίτικες κομπανίες στις γιορτές, στα πανηγύρια, στους γάμους αλλά και τις περισσότερες Κυριακές στη νεοφτιαγμένη τότε πλατεία, δημιουργούν και ποδοσφαιρική ομάδα και ασχολούνται με το τόπι.

Το ανάγλυφο του εδάφους της περιοχής μας έδινε τη δυνατότητα της δημιουργίας του καλοκαιρινού (μετά το θερισμό) γηπέδου.

Τα πρώτα χωράφια-γήπεδα ήταν στο κάτω μέρος του χωριού στα Σουντιάτα άλλοτε δεξιά ή αριστερά του δρόμου προς την Παναγία και με διαστάσεις που κάθε φορά εξαρτιόταν από τον αριθμό των παικτών που αγωνίζονταν σε κάθε ομάδα, γιατί μη φανταστείτε ότι οι ομάδες έπαιζαν πάντοτε με 11 παίκτες.

Τα τέρματα (γκολπόστ) ήταν από κυπαρίσσια τα κάθετα δοκάρια ενώ τα οριζόντια από σχοινιά (τριχιές), για γραμμές δεν γίνεται κουβέντα. Η οριοθέτηση του γηπέδου γίνονταν με σημάδια και πέτρες του χωραφιού-γηπέδου. Οι εμφανίσεις των ομάδων ήταν αθλητικές φανέλες και τα σώβρακα ενώ τα παπούτσια έπαιζαν από ελβιέλα μέχρι άρβυλα ή καλοκαιρινά πέδιλα από καουτσούκ. Η πρώτη μπάλα ήταν δερμάτινη, χορηγία του Ζωιτά παίκτη του Λευκάτα.

Οι δημιουργοί της πρώτης ομάδας (1953-1954) ήταν τα τότε Γυμνασιόπαιδα **Θοδωρής Κονδυλάτος** (Μανιφέλος) που έπαιξε και τερματοφύλακας στον Λευκάτα, ο **Σπύρος Κολυβάς** (Βλάμης) και ο **Φίλιππος Σούνδιας** (Γαδής), ο **Βασίλης Κολυβάς** (Τσι(ι)μένιας), ο **Σωκράτης Αλκιδιάδη Μανωλίτσης** και ο **Μιχάλης Θεοδωράκης** της Γεωργούλας **Μανωλίτση** (Τζαβανέλη) μεταγραφόμενος τα καλοκαίρια απ' την Αθήνα όπου διέμενε.

Πλαισιώνονταν απ' τους **Κώστα Βλάχο** (Λότσα), τον **Αλέκο Μανωλίτση** (Τζαβούβα), τον **Γιώργο Μανωλίτση** (Λαμπόβα), τον **Σπυραντώνη** (Ντόνα) **Βλάχο** και τους πιο νέους **Ευγένιο Δήμου Βρεττό**, **Ηλία Σπύρου Δουβίτσα**, **Χριστόφορο Ηλία Βρεττό** και **Νικόλαο Δημητρίου Θειακό**.

Η ποδοσφαιρική σεζόν ήταν οι μήνες του καλοκαιριού κι οι αντίπαλοι ήταν τα γύρω χωριά συνηθώς Πλατύστομα, Βαυκερή, Εγκλουβή, Καρυά και Σφακιώτες.

Φίλαθλοι μόνο ο ανδρικός πληθυσμός και σχολιαρόπαιδα, οι γυναίκες σε καραντίνα.

Χρόνο με το χρόνο για διάφορους λόγους (μετανάστευση-σπουδές κ.λπ.) κάποιοι αποχωρούσαν μέχρι που ήλθε η φουρνή ας πούμε των γυμνασιόπαιδων της δεκαετίας του '60 ο **Φώντας Δουβίτσης**, ο **Ευγένιος Μανωλίτσης**, ο **Θεοδόσης Μανωλίτσης**, ο **Νίκος Μανωλίτσης** (Αφούμας), ο **Νίκος Δουβίτσης** (Μπαλάλας), ο **Σπύρος Βλάχος** (Μπαρδάκας), ο **Νιόνιος Κολυβάς** (Μπερδεμπές), αλλά και πολλοί άλλοι όπως ο **Χαρίλαος Μανωλίτσης** (Μπέρες), ο **Κωσταρέλας Μανωλίτσης** (Καψάλης), ο **Νίκος Φρεμεντίτης** (Κούσουλας), ο **Νίκος Σέρβος** (Γίγαντας),

ο **Σπύρος Αραβανής** (Κασούνης), ο **Νταντής Σέρβος**, ο **Τάσος Σούνδιας** (Λαγός), ο **Αντώνης Μανωλίτσης** (Κασσάνδρης), αλλά και μεγαλύτερης ηλικίας όπως ο **Γιώργος Μανωλίτσης** (Κοτοπούλης), ο **Σπύρος Σούνδιας** (Γαδής) κ.ά. Η έδρα στην πορεία πήγε στην Κάτω Βάλτα (στο χωράφι του **Νικολάκη Μανωλίτση-Τσίτσα**). Τα καλοκαιρινά απογεύματα κατέβαιναν και παίζαμε οι **Παπανικοπουλαίοι** (του Κοντοβασίλα) απ' τα Πλατύστομα όπως και ο **Ναπούλιας** ο **Φραγκούλης**, ο **Κωστάγγελος** του **Καραγκούνη**, ο **Αποστόλης** ο **Βοντισάνος**, οι **Μπανικαίοι Γιώργος**, **Μήτσος** και **Κώστας**, ακόμη και ο **Νικόλαος** του **Στραβοσφάη**. Επίσης πολλοί Κασσάνοι ακόμη και απ' την Βαυκερή ο **Κώστας** ο **Μπαριάμης** αλλά και οι χωροφύλακες που υπηρετούσαν στο Α.Τ. κυρίως ο **Θανάσης** ο **Σκόρδος**. Εδώ να τονίσω ότι τα Κολυβιατόπουλα έπαιζαν στις Καρυές.

Οι συναντήσεις με άλλα χωριά διευρύνθηκαν. Η ομάδα έπαιξε με το Νυδρί, το Βλυχό, μέχρι και το Καλαμίτσι και την ομάδα του ΠΑΣ Σφακιωτών τη χρονιά που δημιουργούνταν και θα έπαιξε στην τοπική κατηγορία. Η συναντήσεις γίνανε στον Αλέξανδρο αλλά και στο Βαθύλακκο.

Η ομάδα ενισχύονταν τα καλοκαίρια και απ' τους διαμένοντες στην Αθήνα όπως τους **Κοντουλαταίους**, **Ανδρέα** και **Νίκο**.

Με την εγκατάλειψη των ορεινών οικισμών και την μετεγκατάσταση των κατοίκων στη Νικιάνα σε συνδυασμό με την μετανάστευση στο εξωτερικό αλλά και προς την Αθήνα αλλά και τους φοιτητές της επόμενης γενιάς από τη δεκαετία του '60 μέχρι και προς το τέλος της δεκαετίας του '70, δημιουργήθηκε ο Σύλλογός μας το 1976 ενώ το 1979 πρωτοκυκλοφόρησαν οι **"Αντίλαλοι"** και υπήρξε απόφαση του Δ.Σ. για την ίδρυση της ποδοσφαιρικής μας ομάδας **"ΚΕΡΑΥΝΟΣ ΣΚΑΡΩΝ"** με διπλή επιδίωξη απ' ενός να προστατέψουμε τους νέους μας από επικίνδυνα μονοπάτια αλλά και να φέρουμε τα μέλη του Συλλόγου πιο κοντά. Πράγματι η διττή μας επιδίωξη πέτυχε, συγκροτήθηκε η ομάδα με πρωτεργάτες τον **Μάκη Μανωλίτση** και τον **Φίλιππο**, ο πρώτος σαν προπονητής και διαιτητής στους περισσότερους αγώνες της ομάδας, ενώ ο δεύτερος σαν φροντιστής-αρχηγός και παίκτης έκλειναν κάθε Κυριακή αγώνες και γήπεδα στα προάστια της Αθήνας και στην ευρύτερη περιοχή της Αττικής ενώ τα μέλη μας ήρθαν κοντά στην ομάδα αφού και σε κάθε αγώνα συγκεντρώνονταν μέχρι 30 και 40 φίλαθλοι ενώ στις εκδρομές που έκανε ο Σύλλογος κλείνονταν και αγώνες με τις τοπικές ομάδες της περιοχής που πηγαίναμε. Έτσι παίξαμε και με ομάδες που ήταν σε κατηγορίες τοπικών πρωταθλημάτων όπως τον Ποσειδώνα Λουτρακίου, τον Αστέρα Ρίου, την Α.Ο. Μαγούλας, την ομάδα της Στενής Ευβοίας, την Ανθούσα, τον Α.Ο. Κρουονερίου και τον Απόλλωνα, την Κορωνίδα Γαλατσίου, την Αστραπή Περιστερίου και πολλές άλλες.

Στη διάρκεια σχεδόν μιας 10ετίας που η ομάδα ήταν υπό την εποπτεία του Συλλόγου αγωνίστηκαν οι: **Γιάννης Σέρβος**, **Παναγιώτης Σέρβος** (Κώτσου), ο **Δημήτρης** και **Γιάννης Μανωλίτσης** (Κασσάνδρης), ο **Ανδρέας** και **Ζώης Μανωλίτσης** (Τζαβιάοι), ο **Παναγιώτης Μανωλίτσης** (Τζαβούλιας), ο **Περικλής Γεωργιάκης**, ο **Στάθης Μανωλίτσης**, ο **Βασίλης Μανωλίτσης**, ο **Θουκυδίδης** και **Τιμόθεος**

Σούνδιας (Σταθιαίοι), ο **Ευγένιος Μανωλίτσης**, ο **Φίλιππος Μανωλίτσης**, ο **Λάμπρος Βρεττός** (Παναγωγός), ο **Χαρίλαος Δαμιανής**, ο **Δημήτρης Μανωλίτσης** (Δασκαλάκις), ο **Βαγγέλης Μανωλίτσης** του **Θανάση**, ο **Θοδωρής Δουβίτσης** (Κωστάγγελου), ο **Δημήτρης Βρεττός** (Μαχαίρας), ο **Σοφοκλής Βλάχος** (Μπράζανας), ο **Άγγελος Πλατωνίδης**, ο **Δημήτρης Δουβίτσης** (Κοντσελής), ο αείμνηστος **Ευλάμπιος (Μπάμπης) Κολυβάς** του **Τάσου**, ο **Θεολόγος Δουβίτσης**, ο **Κώστας Μανωλίτσης** του **Τάσου**, ενώ τα καλοκαίρια που δίνανε αγώνες στη Λευκάδα μετείχαν και ντόπιοι όπως ο **Χαρίλαος Μανωλίτσης**, ο **Ευάγγελος Μανωλίτσης**, ο **Παναγιώτης Σούνδιας**, ο **Χρήστος** και **Παναγιώτης Σέρβος** του **Νταντή** και άλλοι.

Για την ομάδα μας ειδικό αφιέρωμα έκανε η **"Μπάλα"**, με ολοσέλιδη καταχώριση και φωτογραφία ενώ στο βιβλίο **ΛΕΥΚΑΔΟΣ ΠΕΤΡΑΔΙΑ** του **Βαγγέλη Κουκούλογλου** που αναφέρεται στο Λευκαδίτικο ποδόσφαιρο συμπεριλαμβάνεται και ο **"ΚΕΡΑΥΝΟΣ"**.

Στην πορεία με την αποδυναμωση του Συλλόγου, ίδιο όλων των συντοπίτικων Συλλόγων, άρχισε να αποδυναμώνεται και η ομάδα. Βέβαια συνέχισαν για κάποιο διάστημα να παίζουν κάποιοι Αλεξαντρίτες.

Σήμερα υπάρχει με την ονομασία **ΣΚΑΡΟΙ ΛΕΥΚΑΔΟΣ - Ο ΑΓΙΟΣ ΑΝΤΩΝΙΟΣ**, παίζει στο πρωτάθλημα του Δήμου Περιστερίου με παράγοντα τον **Φίλιππο** αλλά χωρίς να παίζει κανένα Αλεξαντρίτη. Ιδιαίτερη μνεία πρέπει να κάνουμε και σε πολλούς Λευκαδίτες που έπαιζαν στον Κεραυνό όπως: ο **Στάθης Ζαβερδίνος**, ο **Παναγιώτης Ζαβιτσάνος** (Μπούρλος), ο **Γιάννης Θερινός**, ο **Φώντας Ρεκατσίνος**, ο **Ζώης Ζαβερδίνος**, ο γιος του **Κοπρίτη Βρεττός Στάθης** κ.ά., αλλά και φίλοι μας που μετείχαν και στις εκδηλώσεις του Συλλόγου μας όπως ο **Μάκης Καρατζούλας**, ο **Πέτρος Κατσικιάς**, ο **Χρήστος Μητροπέτρος**, ο **Μιχάλης Καντερές**, ο **Ανδρέας Μπαρδής** κ.ά.

Μετά απ' όλα αυτά έπαψε να υπάρχει ανδρικό Αλεξαντρίτικο ποδόσφαιρο, όμως να η εκπληξη. 6 με 7 Αλεξαντριτοπούλες - Νικιανιώτισσες συμμετείχαν στη δημιουργία του **Πανλευκαδίου γυναικείου**, όπου αγωνίστηκαν ή αγωνίζονται. Η όλη ιδέα ήταν της **Νικολέτας Κονδυλάτου** το 2017, τα υπόλοιπα κορίτσια είναι: η **Χριστιάννα Μανωλίτση**, η **Αρετή Γαβρίλη-Κολυβά**, η **Νικολέτα Χαλικιά**, η **Σοφία Καλαματιανού**, η **Ιωάννα Δουβίτσα** και η **Κατερίνα Μανωλίτση**.

Να σημειώσουμε τελευταία ότι ένας καλός παίκτης που αγωνίζεται σήμερα σε υψηλό επίπεδο αφού έχει παίξει και σε ομάδα της Γ' ΕΘΝΙΚΗΣ είναι ο **Κώστας Μανωλίτσης** του **Νίκου** (Πατούλια).

Ο σημερινός Πρόεδρος της Κοινότητάς μας **Δημήτρης Βρεττός** που υπήρξε και ποδοσφαιριστής του **"Κεραυνού"** να έχει κατά νου ότι έχει χρεωθεί τη δημιουργία ποδοσφαιρικού γηπέδου στον Αλέξανδρο, γιατί όπως ανέφερε και ο **Βασίλης** στην ανθίφωσή του μετά την απονομή της τιμητικής πλακέτας στο πρόσωπό του ο Πολιτισμός πρέπει να συμβαδίζει και με τον αθλητισμό!!!

Σας ευχαριστώ και καλή σας διασκέδαση. Εκ μέρους του Δ.Σ. του Συλλόγου μας να ευχαριστήσουμε όλους όσους βοήθησαν με τον ένα ή άλλο τρόπο για την επιτυχία της εκδήλωσης. Με το φόβο μην ξεχάσουμε κανέναν δεν αναφερόμαστε ονομαστικά εκτός από τον λεβεντοπιτιστικά **Γιώργο Μεσσήνη** του Γιάννη (εγγονό του **Σπύρου Βλάχου** (Μπαρδάκα)).

Ο ΑΛΕΞΑΝΤΡΙΤΗΣ ΜΑΡΙΟΣ...

Ήταν το καλοκαίρι του 1986 που με προτροπή του αποφάσισαν μαζί με τη σύζυγό του **Βίκυ Μουνδρέα**, δημοσιογράφο και για πολλά χρόνια παραγωγό θεατρικών εκπομπών στην ΕΡΤ σε τηλεόραση και ραδιόφωνο, να επισκεφθούν τη Λευκάδα.

Ο **Μάριος** είχε παραστάσεις απ' το Νησί γιατί δύο καλοκαίρια στα μικράτα του τα είχε περάσει στην Χώρα επισκεπτόμενος τον πατέρα του Διοικητή της Χωροφυλακής στα χρόνια της μετεμφυλιακής περιόδου ομολογουμένως με διοίκηση καταλλαγής και προσπάθεια για τη συμφιλίωση όσο το επέτρεπαν οι καταστάσεις της εποχής.

Αποφασίζοντας λοιπόν να εξερευνηθούν τό νησί και ακολουθώντας τη διαδρομή προς το Νυδρί όχι παραλιακά, αλλά μέσω της ενδοχώρας, βρέθηκαν στην πλατεία του Αλεξάνδρου: εποχή που σχεδόν είχε ολοκληρωθεί η εγκατάλειψη του οικισμού, το Σχολείο είχε κλείσει και μόνο λίγοι κάτοικοι παρέμεναν.

Βλέποντας δυο γυναίκες στην αυλή του **Λαμπράκη**, εντυπωσιασμένος από το όλο σκηνικό του χώρου, πηγαίνοντας προς τα εκεί αφού αλληλοχαιρετήθηκαν σε μια στιγμή αμηχανίας για το τι άλλο να πει, ρώτησε:

— Πουλιέται κανένα σπίτι εδώ;

— Να φωνάξουμε τον Άγγελο.

Μια στιγμή αμηχανίας λοιπόν στάθηκε η αφορμή, αφού δεν είχαν συζητήσει καν την προοπτική αγοράς σπιτιού στη Λευκάδα, να δουν το σπίτι μέσω του **Άγγελου** που τελικά αγόρασαν και μοιραία να γίνουν Αλεξαντρίτες!!! Παράλληλα μια φίλια αναπτύχθηκε με τον πατέρα μου βασισμένη στην ανιδιοτέλεια, το σεβασμό, την αλληλοεκτίμηση και εξελίχθηκε σε σχέσεις οικογενειακές και δεν θα ήταν υπερβολή να πω σαν γονιών με τα μεγαλύτερα παιδιά τους, τις περισσότερες φορές μάλιστα ερχόμενοι απ' την Αθήνα πρώ-

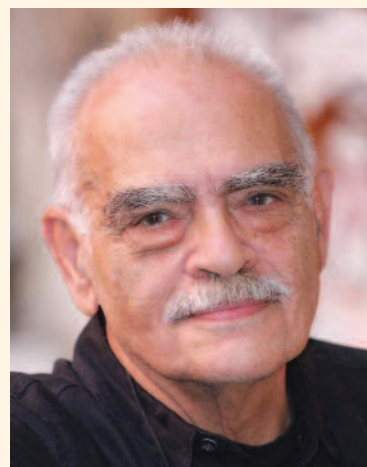
τα επισκέπτονταν τον **Άγγελο** και την κα **Λούλα**, γίνανε οικογένεια όπως έλεγαν, ακολούθως δε πήγαιναν σπίτι τους.

Απόκτησαν χωριό, δημιούργησαν φιλίες, ενσωματώθηκαν στην τοπική κοινωνία, αγάπησαν τον τόπο και τους ανθρώπους του και βέβαια αγαπήθηκαν απ' την πλειονότητα των Αλεξαντριτών για την απλότητά τους και για ότι προσέφεραν στον τόπο.

Θυμάμαι ατέλειωτες συζητήσεις που γίνονταν με τον πατέρα μου

ως παραδοσιακών των ορεινών μας οικισμών Αλεξάνδρου και Κολουβάτων μέσα απ' τις συλλογικές προσπάθειες (Κοινότητα-Συλλόγους) αλλά και προσωπικά με παραστάσεις πολλές φορές με χρήση της ιδιότητάς τους και των γνώριμών τους.

Με αξιοπρέπεια και τη φροντίδα της αγαπημένης του **Βίκυς** στις 17 Σεπτεμβρίου 2022 ο **Μάριος** έφυγε για το στερνό ταξίδι του από προβλήματα υγείας που αντιμετώπιζε τελευταία.

και "**Κουταμάρες και μια εξυπνάδα**", κυκλοφόρησαν απ' τις εκδόσεις Γαβριηλίδης.

Διασκεύασε για την τηλεόραση ΕΡΤ τα μυθιστορήματα "**Η χαμένη άνοιξη**" του **Στρατή Τσίρκα** και "**Η αγάπη άργησε μια μέρα**" της **Λιλής Ζωγράφου**.

Διετέλεσε **Αντιπρόεδρος του Δ.Σ. του Εθνικού Θεάτρου** την εποχή που καλλιτεχνικός Διευθυντής ήταν ο **Νίκος Κούρκουλος**.

Κοντολογίς ήταν ένας σημαντικός δημιουργός όχι γιατί το λέω εγώ που μου έκανε την τιμή να είμαι φίλος του, αλλά γιατί είναι πανθομολογούμενο από σπουδαίους Θεατράνθρωπους-Συγγραφείς, πνευματικούς ανθρώπους της τέχνης και του πολιτισμού.

Μάριε σ' ευχαριστούμε για τα πολλά που προσέφερες στον Αλέξανδρο. Η απουσία σου δεν αναπληρώνεται.

Αγαπημένη φίλε μου καλό σου ταξίδι, σε αποχαιρετώ με τα λόγια μιας δικής σου αφιέρωσης σε ένα απ' τα βιβλία σου.

ΦΙΛΟΙ ΓΙΑ ΠΑΝΤΑ
(από παλιά)
Ευγένιος και Μάριος

Ο Μάριος Ποντίκας ήταν ένας απ' τους σπουδαιότερους Έλληνες συγγραφείς. Έζησε πολλά χρόνια στον Αλέξανδρο. Τον σπούδασε πολύ. Ποτέ κανείς δε θα ξεχάσει το Μάριο Ποντίκα.
Αιώνια η μνήμη του.
Με εκτίμηση Δημ. Σθένης

αλλά και με μένα κάποιες φορές και πόσο ενδιαφέρθηκαν να μάθουν την ιστορία του Αλεξάνδρου, τα ήθη και τα έθιμα του τόπου, ενώ παράλληλα διάβαζαν βιβλία για την ιστορία της Λευκάδας και όλη τη σειρά των βιβλίων του Συγγραφέα και Ερευνητή, του χωριανού μας **Σπύρου Σούνδια** (Τζάρα).

Συμμετείχαν αρχικά στον Σύλλογο των Αλεξαντριτών της Αθήνας αλλά περισσότερο ενεργά με τον Σύλλογο Φίλων του Αλεξάνδρου "Φηγός" αφού ήταν απ' τα ιδρυτικά μέλη του όπως και το σύνολο των Νεο-Αλεξαντριτών πολλούς απ' τους οποίους αυτοί έφεραν στον Αλέξανδρο!!!

Με αγωνία κι ενδιαφέρον για τα μικρά και μεγάλα θέματα του χωριού, πρωτοστάτησαν στην αποτροπή δημιουργίας ΧΥΤΑ στους "ΣΚΑΡΟΥΣ" και στην προσπάθεια χαρακτηρισμού

Γεννημένος το 1942 στη Μυτιλήνη απόφοιτος της ΑΣΟΕΕ αρχικά εργάστηκε στη διαφήμιση ως κειμενογράφος-δημιουργικός συντελεστής. Παρόλο που ο ίδιος έλεγε ότι: "**Δεν πιστεύω ότι είμαι συγγραφέας επειδή έγραψα αλλά επειδή θα γράψω**", έγραψε διαχρονικά κι επίκαιρα κείμενα πεζογραφήματα και θεατρικά έργα που τον κατατάσσουν στους κορυφαίους του μεταπολιτευτικού ρεαλιστικού νεοελληνικού θεάτρου.

Τα θεατρικά του έργα έχουν παρουσιαστεί σε πολλές Θεατρικές Σκηνές της Αθήνας και της Θεσσαλονίκης με μεγάλη επιτυχία (**Θεατρο Τέχνης Κάρολος Κουν, Εθνικό Θέατρο, Κ.Θ. Βορείου Ελλάδος, Θεσσαλικό Θέατρο ΑΤΙΣ, ΣΤΟΑ κ.ά.**) αλλά και από νεανικές ερασιτεχνικές σκηνές, σημειωτέον ότι ο **Μάριος** αγαπούσε και βοηθούσε τους νέους. Τα πεζογραφήματά του "**Ζήτω**"

Η Ένωση Αλεξανδριτών Αττικής για τον θάνατο του Μάριου Ποντίκα

ΕΝΩΣΗ ΤΩΝ ΕΝ ΑΤΤΙΚΗ
ΑΛΕΞΑΝΔΡΙΤΩΝ ΛΕΥΚΑΔΑΣ
ΓΕΡΑΝΙΟΥ 41 – ΑΘΗΝΑ

Αθήνα 19-9-2022

Με το που ανακοινώθηκε ο θάνατος ενός από τους πλέον σημαντικούς ανθρώπους της χώρας μας, του θεατρικού συγγραφέα και πεζογράφου **Μάριου Ποντίκα**, η Ένωσή μας εκφράζει τα βαθιά της συλλυπητήρια στη σύζυγό του **Βίκυ Μουνδρέα** και αποφάσισε όπως αντιπροσωπεία του Δ.Σ. παραστεί στην εξόδιο ακολουθία.

Με το **Μάριο** συνταξιδέψαμε πάνω από 30 χρόνια, αφού με επιλογή τους, αυτός και η σύζυγός του **Βίκυ**, έγιναν Αλεξανδρίτες. Πρωτοστάτησαν στην αντιμετώπιση των μεγάλων προβλημάτων του χωριού μας, όπως στην αποτροπή δημιουργίας ΧΥΤΑ στον Αλέξανδρο και την ανακήρυξη των οικισμών Αλεξάνδρου και Κολουβάτων ως προστατευόμενοι παραδοσιακοί οικισμοί.

Μάριε θα μας λείψεις, καλό σου ταξίδι. Το Δ.Σ.

Ο Σύλλογος Φίλων Αλεξάνδρου "Φηγός" για τον πολυαγαπημένο φίλο Μάριο Ποντίκα

Η ανακοίνωση στα ΜΜΕ ήταν άμεση: "**Πέθανε σε ηλικία 80 ετών ο σημαντικός θεατρικός συγγραφέας και πεζογράφος Μάριος Ποντίκας**".

Αλλά βέβαια για εμάς, τα μέλη του Συλλόγου "Φηγός", του Συλλόγου των φίλων του χωριού Αλέξανδρος της Λευκάδας, ο **Μάριος** ήταν προπάντων ένας αγαπημένος φίλος, από τα ιδρυτικά μέλη του Συλλόγου μας και από εκείνους που πρωτοστάτησαν στους πολυετείς αγώνες για να κηρυχθεί ο Αλέξανδρος προστατευόμενος παραδοσιακός ορεινός οικισμός.

Προς τα τέλη της δεκαετίας του '80 ο **Μάριος** και η σύζυγός του **Βίκυ Μουνδρέα**, τυχαία «ανακάλυψαν» στην ορεινή Λευκάδα τον Αλέξανδρο, ένα μισό ερειπωμένο, σχεδόν εγκαταλελειμμένο χωριό. Από τους μετρημένους στα δάχτυλα κατοίκους του έμαθαν αρκετά για την ιστορία του χωριού, που κάποτε ως κεφαλοχώρι έσφυζε από ζωή, πώς ξέπεσε, πώς το εγκατέλειψαν, πώς έμεινε σαν ένα χωριό φάντασμα με γκρεμισμένα ερείπια των άλλοτε πανέμορφων πέτρινων σπιτιών του.

Ο **Μάριος** και η **Βίκυ** αποφάσισαν τότε να φτιάξουν εκεί το σπίτι τους. Σύντομα ακολουθήσαμε και μερικοί άλλοι. Δημιουργήθηκε έτσι μια μικρή ομάδα ανθρώπων και φίλων, οι νέο-Αλεξανδρίτες, που μαζί με τους λίγους παλιούς κατοίκους του βαλθήκαμε να στήσουμε εκεί τα σπίτια μας, να φροντίσουμε το χωριό, να οργανώσουμε τα καλοκαίρια στον Αλέξανδρο συναντήσεις και εκδηλώσεις. Για το χωριό είχε αρχίσει μια νέα εποχή και η σύσταση του Συλλόγου "Φηγός", του Συλλόγου των φίλων του Αλέξανδρου, απέβλεπε στη διασφάλιση αυτής της νέας εποχής, στο παρόν και στο μέλλον του χωριού.

Στις δύσκολες εποχές που ζούμε η παρουσία του **Μάριου Ποντίκα** στο Ελληνικό Θέατρο και στην Λογοτεχνία είναι μονοσήμαντη και παραμένει ζωντανή μέσα από το πλούσιο έργο του.

Η απουσία όμως του **Μάριου** από τις συναντήσεις μας εδώ στον Αλέξανδρο, στην πλατεία μας, στις αυλές και στις βεράντες των σπιτιών μας όπου τόσα είπαμε, τόσο γελάσαμε και τόσα ονειρευτήκαμε, αυτή η απουσία δεν αναπληρώνεται με τίποτα.

Καλό σου ταξίδι αγαπημένη μας φίλε.

“Γελώντας Άγρια”

Στο Πανελλήνιο Διαγωνιστικό Θεατρικό Φεστιβάλ Κορίνθου συμμετείχαν και διακρίθηκαν οι **Σπυριδούλα Ραμαντάν** και **Στέφανος Μανωλίσης** με το έργο “Γελώντας Άγρια” του **C. Durang** σε σκηνοθεσία **Λουκίας Κατωπόδη** για το Θεατρικό Εργαστήρι του Δήμου Λευκάδας.

Στο 18ο Θεατρικό Φεστιβάλ Κορίνθου το “Γελώντας Άγρια” απέσπασε 3 βραβεία:

- 2ης καλύτερης παράστασης
- 1ο Βραβείο γυναικείου ρόλου στην Σπυριδούλα Ραμαντάν
- Βραβείο κινησιολογίας στην σκηνοθέτη του έργου Λουκία Κατωπόδη

Προσφορές & Συνδρομές για τον Σύλλογο

Φρεμεντίτη Ερμιόνη και Δημήτρης (στη μνήμη του γιου τους Γιώργου)	40€
Σούνδιας Παναγιώτης του Ποσειδώνα (Παναούτα)	50€
Καραβίας Κώστας (Καπετάνιος)	20€
Μανωλίσης Νίκος (Καψάλης)	20€
Μανωλίσης Χρήστος Ιωάννη (Μπακόγιαννου)	50€
Πισπιρίγκος Παναγιώτης	20€
Δουβίτσας Τζίμης και Όθωνας	50€
Κολυβάς Αλέκος του Μαρίνου	50€
Μίντζα Αικατερίνη (Φαρμακείο)	30€
Μανωλίσης Παναγιώτης (Τζαβούλιας)	20€
Μανωλίσης Ζώης (Τζαβούλιας)	30€
Αραβανής Σπύρος (Κασούνης)	20€
Μανωλίση Ελευθερία του Άγγελου	30€
Μανωλίσης Θεοδόσης (Πρικολιός)	50€
Μανωλίσης Δημήτρης του Νικ. (Κασσάνδρης)	50€
Δουβίτσας Θεοδωρής (Κωστάγγελου)	70€
Μανωλίση Ελένη, χήρα Χαρίλαου	50€
Δουβίτσα-Μαγγίνα Ειρήνη του Μανώλη	30€
Κατσαρός Γεώργιος του Χρήστου (Καραγιάννη)	20€
Σούνδιας Φίλιππος (Γαδής)	20€
Κολυβάς Φίλιππος του Γεωργίου	10€
Δουβίτσας Ξενοφώντας	10€
Μανωλίσης Φίλιππος του Αθαν. (Βρακάς)	10€
Μανωλίσης Στάθης του Σπυρ. (Δία)	50€
Βρεττός Δημήτρης του Θρασυβ. (Μαχαίρας)	30€
Μανωλίσης Νικηφόρος του Σπύρου (Πίπα)	50€
Μανωλίσης Σπύρος του Βελισσαρίου (Τζαβούλιας)	50€
Κολυβά Ευγενία του Γεωργίου (Κολονέλου)	50€
Δουβίτσα Τασούλα (Κωστάγγελου)	50€
Μανωλίση Ανθούλα του Θεοδωρή (Λάκια)	50€
Μανωλίσης Φίλιππος του Επαμ. (Τζαβούλιας)	50€
Φρεμεντίτης Νικόλαος του Γεωργ. (Μελιτζούρας)	20€
Ανώνυμος Αλεξαντρίτης	50€
Ανώνυμος Αλεξαντρίτης	30€
Σούνδιας Νίκος (Κασταβήρας)	100\$ Αυστρ.
Σούνδιας Ζώης (Μέτωρας)	50\$ Αυστρ.
Βλάχος Σπύρος (Βλαχάκιας)	50\$ Αυστρ.
Βλάχος Πάνος (Βλαχάκιας)	50\$ Αυστρ.
Βλάχου-Αλεξίου Μαρία (Βλαχάκια)	50\$ Αυστρ.
Σούνδια-Ανδρεάδη Μαρία (Γαδή)	20€
Σούνδια Αγγελική (Γαδή)	5€

ΑΡΙΘΜΟΣ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ
GR34 0171 0070 0060 0701 0191 803
ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ

«Ο ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΦΟΡΑ ΤΗΝ ΠΑΝΟΠΙΑ ΤΟΥ» 7^η Συνάντηση Φίλων Αλέξανδρου «Φηγός», 1-2-3 Ιουλίου 2022

Συνέχεια από τη σελ. 1

και φοιτητών και των εκλεκτών «δασκάλων»-καθηγητών που συνόδευαν και στήριζαν την ομάδα. Οι προτάσεις προκάλεσαν αίσθηση, είχαν ενδιαφέρον και σύγχρονη αισθητική αντίληψη και αναμένουν την υλοποίηση από τους αρμόδιους φορείς. Το μουσικό σχήμα «Στησίχορος» μας μετέφερε στον κόσμο του **Μίκη Θεοδωράκη**. Με μουσικές και ποιήματα ολοκληρώθηκε η φετινή μας συνάντηση.

Συντονίστρια της εκδήλωσης η έμπειρη καθηγήτρια **Ευγενία Φλογαίτη** αναφέρθηκε στη δυναμική σχέση των παραδοσιακών οικισμών με τα προγράμματα περιβαλλοντικής εκπαίδευσης που μπορούν να υλοποιηθούν μέσα από το Κ.Π.Ε. της γειτονιάς μας. Ο λόγος της είχε βαρύτητα και ενδιαφέρον αφού δύνανται τα λόγια να γίνουν έργα και η θεωρία πράξη. Επιθυμητό αποτέλεσμα και παρακαταθήκη των τρωινών κατοίκων στους επιγόνους.

Οι τρεις ημέρες ζωντάνεψαν και φώτισαν το χωριό μας με ιδέες, χορό, μουσική και λίγο κρασί. Όσοι τις παρακολούθησαν θα συμφωνούν ότι στη μικρή πλατεία του Αλέξανδρου γίνονται

προσπάθειες για ξεχωριστές συναντήσεις. Για ακόμη μια φορά «Είδαν τα μάτια μας γιορτές», όπως και ο τίτλος της πρώτης συνάντησής μας το 2010. Το τριήμερο έγινε υπό την αιγίδα και την οικονομική επιχορήγηση του Υπουργείου Πολιτισμού, της Περιφέρειας Ιονίων Νήσων και του Δήμου Λευκάδος.

Εκ μέρους του Δ.Σ. ιδιαίτερη μνεία και τιμή σε όσους συνεισέφεραν στην πραγματοποίηση της γιορτής μας: **Τράπεζα Πειραιώς, Τεχνική Εταιρεία «Νήρικος», δωρητές (κος και κα Παρασκευάς Μάνος και Δαλιαράκη-Παρασκευά Ισαβέλλα στη μνήμη Κολυβά Σπύρου του Θεοφάνους), Παναγιώτης Σούνδιας, Δημήτρης Μανωλίσης (Ξενοδοχείο eleana), Ευλεία «Σταύρακας» (στους αγαπητούς Λόλα και Κώστα), στον εξαιρετικό Ξυλοπορό Χρήστο Γληγόρη, στον Αντώνη Γαζή από το Νυδρί και σε αυτούς που προτίμησαν να διατηρήσουν την ανωνυμία τους.**

«Είναι πολλών ανθρώπων τα λόγια μας», για να θυμηθούμε τον στίχο του Γ. Σεφέρη.

Ανδρομάχη Παπαζήση
Μέλος Δ.Σ. «Φηγός»

Ο Σύλλογος Νικιάνας «Οι Σκάρου» για την διημερίδα Μνήμης και Τιμής

Για 16η χρονιά ο Πολιτιστικός Σύλλογος Νικιάνας «Οι Σκάρου» πραγματοποίησε διημερίδα εκδηλώσεων Μνήμης και Τιμής στις 9 και 10 Ιουλίου 2022 προς τιμήν της 1ης Συγκέντρωσης των Ελλήνων Οπλαρχηγών της Ελληνικής Επανάστασης τον Ιούλιο του 1807 υπό την οργάνωση και καθοδήγηση του **Ιωάννη Καποδίστρια** στη θέση «**Μαγεμένου**» στην Νικιάνα, εκεί όπου δόθηκε ο 1ος όρκος της Παλιγγενεσίας. Η διημερίδα ήταν συνδιοργάνωση του Συλλόγου με την Περιφερειακή Ενότητα Λευκάδας και το Δήμο Λευκάδας. Επίσης προσκεκλημένοι του Συλλόγου ήταν:

Ο κ. **Γεώργιος Σκλαβούνος**, Κοινωνιολόγος, Οικονομολόγος, Ιστορικός ερευνητής και Πρόεδρος του Κέντρου Unesco του Ιονίου, ο οποίος μας μίλησε για «τη σημασία της εποποιίας της Λευκάδας και τη σημασία της αποσιώπησής της».

Ο κ. **Σπυρίδων Γεωργ. Κονιδάρης**, Αντιναύαρχος Π.Ν. ο οποίος μας μίλησε για τον «Δημοστέλιο, έναν πραγματικό πατριώτη».

Ο κ. **Νικόλαος Γαλαζούλας**, απόγονος **Αντώνη Κατσαντώνη**, ο οποίος μας απεύθυνε τον δικό του χαιρετισμό.

Φιλοξενοούμενος σύλλογος ήταν ο Σύλλογος Σαρακατσαναίων Νομού Θεσσαλονίκης «**Η ΕΝΩΣΗ**». Η θεατρική ομάδα του Συλλόγου Σαρακατσαναίων παρουσίασε το Σάββατο με επιτυχία θεατρικό δράμα της ιστορικής συγκέντρωσης των κλεφταρματολών στο Μαγεμένο, ξυπνώντας τα εθνικά μας αισθήματα και μεταφέροντάς μας νοερά στις απαρχές της Ελληνικής Επανάστασης. Την Κυριακή το χορευτικό τμήμα του Συλλόγου Σαρακατσαναίων παρουσίασε με επιτυχία Σαρακατσαναίους χορούς.

Καλεσμένοι σύλλογοι ήταν επίσης:

Ο Σύλλογος **Γυναικών Βόνιτσας «Το Ανακτόριο»**, το χορευτικό τμήμα του οποίου

παρουσίασε χορούς από την Κέρκυρα.

Το **Στέκι Πολιτισμού Λευκάδας «Αγερμός»**, το χορευτικό τμήμα του οποίου παρουσίασε χορούς και τραγούδια της Λευκάδας.

Το **χορευτικό τμήμα του Συλλόγου μας** παρουσίασε χορούς από τη Χαλκιδική και από τη Σάμο.

Οι χοροί και τα τραγούδια πραγματοποιήθηκαν με τη συνοδεία παραδοσιακής ορχήστρας.

Χαιρετισμούς απεύθυναν: ο πρόεδρος του συλλόγου κ. **Σπυρίδων Μανωλίσης**, ο Βουλευτής Λευκάδας κ. **Αθανάσιος Καββαδάς**, ο Αντιπεριφερειάρχης Λευκάδας κ. **Ανδρέας Κτενάς**, ο Δήμαρχος Λευκάδας κ. **Χαράλαμπος Καλός** και ο Πρόεδρος του Συλλόγου Σαρακατσαναίων Νομού Θεσσαλονίκης «**Η ΕΝΩΣΗ**» κ. **Ανδρέας Μουλαράς**.

Πραγματοποιήθηκε επιμνημόσυνη δέηση στο ναϊδριο του Παντοκράτορος στη Σωτήρω (Μαγεμένου) και εν συνεχεία κατάθεση στεφάνων στο υπερκείμενο Μνημείο-Ηρώ.

Ευχαριστούμε τους συνδιοργανωτές μας καθώς και τους χορηγούς μας, χωρίς τους οποίους δεν θα ήταν δυνατή η πραγματοποίηση του διημέρου των εκδηλώσεων Μνήμης και Τιμής. Ευχαριστούμε όλους τους αφανείς υποστηρικτές του συλλόγου μας – χωριανούς, μέλη και φίλους – που βοήθησαν, ο καθένας με το δικό του τρόπο.

Νέο Δ.Σ. στον Πολιτιστικό Σύλλογο Νικιάνας “ΟΙ ΣΚΑΡΟΙ”

Μετά τις αρχαιρεσίες για την εκλογή νέων οργάνων του Πολιτιστικού Συλλόγου Νικιάνας “Οι Σκάρου” οι εκλεγέντες συγκροτήθηκαν σε σώμα με την εξής σύνθεση για το νέο Δ.Σ. του Συλλόγου.

Πρόεδρος: **Κολυβά Ευγενία** του Γεωργίου
Αντιπρόεδρος: **Μανωλίσης Σπυρίδων** του Δημητρίου

Γραμματέας: **Κολυβά-Σιζώου Αικατερίνη** του Αιμίλιου
Ταμίας: **Καββαδά Βασιλική** του Πέτρου

Εφορος: **Κονδυλάτου Νικολέττα** του Ιωάννη
Μέλος: **Μπακογιώργος Χρήστος** του Ποσειδώνα

Μέλος: **Γεωργάκη Ιωάννα** του Χαράλαμπος
Σ.Σ. Συγχαρητήρια στο νέο Δ.Σ. για την ανάληψη των καθηκόντων του και ευχόμαστε τόσο η Ένωση των εν Αττική Αλεξανδριτών Λευκάδας “ΟΙ ΣΚΑΡΟΙ” όσο και οι “Αντίλαλοι” να συνεχίσουν με την ίδια επιτυχία την σημαντική κοινωνική και πολιτιστική σας προσφορά.

Έγινε στη Νικιάνα η απονομή των «Βραβείων Ήθους και Αριστείας – Χριστόφ. Βρεττός»

Στον αύλειο χώρο του παλιού Δημοτικού σχολείου Νικιάνας έλαβε χώρα το απόγευμα της Τετάρτης 17 Αυγούστου 2022, παρουσία του αθλοθέτη κ. **Χριστόφορου Βρεττού**, η τιμητική εκδήλωση απονομής των «Βραβείων Ήθους και Αριστείας» στους πρωτεύσαντες υποψηφίους της Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης και των Τιμητικών Εκπαιδευτικών στους αποφοιτήσαντες νέους επιστήμονες του ακαδημαϊκού έτους 2021-2022.

Τον Δήμο Λευκάδας εκπροσώπησε ο κ. **Νικόλαος Τυπάλδος**, εντεταλμένος σύμβουλος, πρόεδρος της Σχολικής Επιτροπής.

Τα βραβεία του ακαδημαϊκού έτους 2021-2022 απονεμήθηκαν στους εξής νεοεισαχθέντες στα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (ΑΕΙ-ΤΕΙ): 1) **Αραβανή Μαρία του Κωνσταντίνου** (εγγονή της Μαρίας Απ. Βρεττού), η οποία πρώτευσε στο νομό Λευκάδας και κατέλαβε την 3η θέση πανελλαδικά στο ΕΜΠ με 18.775 μόρια εισαγωγής, 2) **Τοπαλίδου Δάφνη του Ιωάννου** με 18.175 μόρια, και 3) **Κολυβάς-Δημητρακάκος Παναγιώτης του Ιωάννου** (γιος του Γιάννη Κολυβά-Κολωνέλου) με 16.750 μόρια στη σχολή Εφαρμοσμένων Μαθηματικών και Φυσικών Επιστημών του ΕΜΠ.

Οι έπαινοι του ακαδημαϊκού έτους 2021-2022 απονεμήθηκαν στους εξής νεοεισαχθέντες

στα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (ΑΕΙ-ΤΕΙ): 1) **Θερμός Μάριος του Αναστασίου** με 15.380 μόρια εισαγωγής στο Τμήμα Μηχανικών Πληροφορικής και Υπολογιστών της Σχολής Μηχανικών του Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής (ΠΑΔΑ) και 2) **Βρεττός Χρήστος του Θεοφάνη**.

Τιμητικοί έπαινοι απονεμήθηκαν στους εξής αποφοιτήσαντες νέους επιστήμονες: 1) **Εθελίνα Μανωλίτση του Χρήστου, Τμήμα Ανθρωπολογίας και Κοινωνιολογίας Πανεπιστημίου Βόλου**, 2) **Γεώργιος Παπαχρήστος του Χρήστου και της Ζωής Σούνδια (εγγονός του Γιώργου Σούνδια – Μέτωρα), Τμήμα Μηχανο-**

λόγων-Μηχανικών του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου και Χαϊδεμένος Γεώργιος του Ζαφείρη, απόφοιτος ΑΣΟΕΕ.

Στο πλαίσιο της εκδήλωσης απονεμήθηκαν ακόμη έπαινος τιμής στον κ. **Οδυσσέα Μανωλίτση**, Θεολόγο, δωρητή οικοπέδου στην κοινότητα Αλεξάνδρου για την επέκταση του νεκροταφείου Νικιάνας και τιμητική διάκριση στον **Σταύρο Δάγλα του Γεωργίου**, Μεγανησιώτη πλοίαρχο και συγγραφέα για την συγγραφή πονημάτων με θέμα την ναυτοσύνη του λαού μας και της ιστορίας του Μεγανησίου.

Εισηγήσεις έκαναν οι **Ανδρέας Τζαναθάρης** του Κωνσταντίνου και της Αναστασίας Δουβίτσα (Κωστάγγελου), ιστορικός και διδακτορικός φοιτητής στην Κοινωνιολογία, **Ελένη Δουβίτσα** του Θεμιστοκλή και της Μαρίας, φιλόλογος, με θέμα «Αναδρομική αναφορά στην ίδρυση του Κοιμητηρίου Νικιάνας». Μίλησαν ακόμη ο **Ιωάννης Γ. Νεράντζης** στη βάση της εισήγησης που είχε κάνει το 2014 στο 1^ο Διεθνές Πανιώνιο Συνέδριο με θέμα «Λευκάς: Το νησί της Λευκής Θεάς: Η σημασιολογία των τοπωνυμίων του νήσου Λευκάδας από τη Λευκή – Θεά (>Λευκοθέα)» και ο αθλοθέτης κ. **Χριστόφορος Βρεττός**, ο οποίος διάβασε και την ευχαριστήρια επιστολή του παρισταμένου κ. **Σταύρου Δάγλα** (έχει προβλήματα ομιλίας).

Έγινε η υποδοχή των Λειψάνων των Αγίων Ραφαήλ, Νικολάου και Ειρήνης στην Ιερά Μονή των Αγίων Πατέρων

Παρουσία του Μητροπολίτη Λευκάδας και Ιθάκης κ. **Θεοφίλου**, κλήρου, λαού και της μοναστικής αδελφότητας της Ιεράς Μονής Φανερωμένης, πραγματοποιήθηκε το απόγευμα της Πέμπτης 18 Αυγούστου 2022 στην ιστορική Ιερά Μονή Αγίων Πατέρων Αλεξάνδρου Λευκάδος, που γίνονται προσπάθειες τα τελευταία χρόνια για την ανασύλωση και την επαναλειτουργία της, η υποδοχή των λειψάνων των Αγίων Ραφαήλ του Ιθακησίου, Νικολάου και Ειρήνης, προερχόμενα από τον Ιερό Ναό του Αγίου Ραφαήλ, που ευρίσκεται στη γενέτειρά του, το Περαχώρι Ιθάκης.

Η λειψανοθήκη με τα ιερά λείψανα τέθηκε σε προσκύνημα στον αύλειο χώρο της Μονής όπου έγινε Ιερά Παράκληση των Αγίων Νεομαρτύρων και αρτοκλασία χοροστατούντος του Μητροπολίτη Λευκάδας και Ιθάκης κ. **Θεοφίλου**. Στην υποδοχή των λειψάνων παραβρέθηκαν ο Διοικητής των Πυροσβεστικών Υπηρεσιών Ν. Λευκάδας, κ. **Αλέξανδρος Κουδακάς**, ο Υπολιμενάρχης Λευκάδας, πλωτάρχης κ. **Παναγιώτης Λεονταράκης**, και η δημοτική σύμβουλος, κα **Σεβαστή Κωνσταντινίδη-Ρεκασιόνα**.

Για τους νεοφανείς Αγίους της Ορθόδοξης Εκκλησίας μίλησε ο π. **Ιωάννης Γκιόφης**, Θεολόγος – Πολιτικός Επιστήμων. Ο π. **Παναγιώτης Λάζαρης**, ο οποίος μιλήσε εκ μέρους της διαχειριστικής επιτροπής της Μονής, ευχαρίστησε τους πιστούς για την παρουσία τους, σημειώνοντας ότι τους δίνεται η δύναμη για να συνεχίσουν το έργο τους που είναι η κτιριακή αλλά και η πνευματική ανασύλωση της Μονής. Όπως είπε, έχουν γίνει κρούσεις σε μοναστικές αδελφότητες και ίσως υπάρξει θετική ανταπόκριση από κάποια εξ αυτών που προσκλήθηκαν. Απένειμε επίσης δημόσια τις ευχαριστίες του προς τα άλλα μέλη της διαχειριστικής επιτροπής (είναι ο π. **Σπυρίδων Μπούρης** και η κα **Κωνσταντίνα Σέρβου**) για την άριστη συνεργασία, ενώ χαρακτήρισε τις όλες προσπάθειες ως έργο του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτη Λευκάδας.

Αξίζει να σημειωθεί ότι όπως ανέφερε ο π. **Π. Λάζαρης**, μετά από επίμονες και επίμονες προσπάθειες έγινε κατορθωτό να ηλεκτροδοτηθεί η Μονή τρεις μόλις μέρες πριν τον εφετινό της εορτασμό. Προανήγγειλε ότι θα ξηλωθούν οι τέντες που βρίσκονται στον προαύλιο χώρο της Μονής και θυμίζουν, όπως είπε, ψησταριά, ενώ θα συνεχιστούν οι προσπάθειες για την ανασύλωση.

Ακολούθησε παρουσίαση παραδοσιακών χορών από μέλη του χορευτικού τμήματος του Μουσικοφιλολογικού Ομίλου Καρυάς «ο Απόλλων» (ο Πολιτιστικός Σύλλογος Νικιάνας «οι Σκάρου» που είχε προσκληθεί αδυνατούσε να παραβρεθεί λόγω της τουριστικής σεζόν), τα οποία συνοδεύονταν από τον χοροδιδάσκαλο κ. **Ευθύμιο Σταύρακα** και την Γραμματέα του Συλλόγου κα **Κερασία Μεσσήνη**, η οποία κάλεσε στην ετήσια εμφάνιση του χορευτικού τμήματος που θα γινόταν το Σάββατο 20 Αυγούστου 2022 στην Καρυά, ενώ προανήγγειλε τη συμμετοχή του χορευτικού του Συλλόγου στο φολκλορικό Φεστιβάλ Λευκάδας.

Η εκδήλωση υποδοχής ολοκληρώθηκε με παραδοσιακά τραγούδια από τους μουσικούς **Χριστογιάννη Φουρλάνο (τουμπελέκι, Ηπειρώτικο ντέφι), Ελένη Φουρλάνου (κλαρίνο, βιολί, γκάιντα, κανονάκι) και Κωνσταντίνο Φουρλάνο (λαούτο, κιθάρα, μαντολίνο, μπουζούκι).**

Σ.Σ.: Ο Χριστογιάννης είναι και Πρόεδρος του Συλλόγου Λευκαδίων Ηλιούπολης «Η ΦΑΝΕΡΩΜΕΝΗ» ενώ η Ελένη και ο Κωνσταντίνος είναι παιδιά του.

Η «αγρυπνούσα ψυχή» του λογοτέχνη Κώστα Φωτεινού, πορεύεται με τα αόρατα φτερά της αληθινής ποίησης...

Ο τόπος μας, ο δικός μας γενέθλιος τόπος της Λευκάδος γης, με το φως και την ομορφιά του, με τις ιερές δονήσεις της πάλλουσας ποιητικότητας ντοπιολαλιάς, της έχουσας καταβολές ολοφάνερης ακόμη κι απ' την Ομηρική εποχή, εγαλούχησε και τον αξιοσέβαστο ευαίσθητο άνθρωπο, πανάξιο δάσκαλο, πνευματικό δημιουργό ποιητή-συγγραφέα, **Κώστα Φωτεινό**.

Η καθάρια ελληνικότητά του ποτισμένη από τα γερά θεμέλια της λαϊκής του παράδοσης αποτυπώνεται στη ζωή και στο έργο του. Ορίζει τα θέλω του τα ζυμωμένα με το φως των ανοιχτών οριζόντων, με το «ακράτητο γέλιο της νεροσυρμής» της φύσης και της ίδιας της ζωής. Ο «**Ρακοσυλλέκτης**» του συναλλάσσεται με την σιωπή στο απροσπέλαστο χνώτο του κόσμου...

Πνιγερές οι αγωνίες που αναδύονται, αβάσταχτες στον νου και στην καρδιά, αλλά ο πνευματικός δημιουργός της ποίησης και της ζωής, γνωρίζει καλά, το ξέρει απ' τα κατάβηθα της ψυχής του, ότι καταμπροστά θα πάει για να ανταώσει την αλήθειά του, την αλήθεια της συλλογικής συνειδητότητάς του, «**πολιορκημένος**» μεν αλλά «**ανέπαφος**», από την ασχήμια του ψεύδους και της υποκρισίας: «**Καταμπροστά να πάω, λέω, των ανέμων | ακροβατώντας στα πριν και στα μετά | ανισόρροπος ίσως, βέβαιος στην αβεβαιότητά μου, | αληθινός μέσα στο ψέμα μου | με πήλινο το κορμί και καίουσα την αλήθειά μου, | ο αμαρτωλός των καιρών κι ο αθώος των ημερών | πολιορκημένος κι ανέπαφος, | στο χείλος του ενδίδειν | του νου και του όχι, ακατανόητος**»...

Ο αισθαντικός ποιητής νοιώθει να αφυδατώνεται και να στερεύει στην αβάσταχτη «**φλυαρία των ίσκιων του τίποτα**»: «**Αφυδατώθηκα μέσα στον πολύβολο κόσμο | πένης μες σε πλαστικά εδέσματα | με τη δίψα να φρύγει το στεγνό λαρύγγι | λάτρης του νερού κι όμως | ριζωμένος βαθιά στην άγωνα πέτρα | με τις άγνωστες λέξεις να πιλατεύουν | το βαθύ στοχασμό ή ν' αναπαύονται | στη φλυαρία των ίσκιων**». «**Αδέσποτος**» ξεμακρύνει αφήνοντας τους τυχαίους «**να γεωμετρούν ερήμην του**», και όπως η αιωνόβια δρυς του ελληνισμού, επιθυμεί να ριζώσει στη γη του: «**...αυτός δραπετής ριζωσεν ως δρυς | στα πλούσια χώματα, με μίαν Αθηνά | να καίει το λύχνο του με του καρπού της το αντιφέγγισμα**».

«**Ασύστολος ονειροπόλος**» καταλαγιάζει στην «**ημερία του Φθινοπώρου**» με την ωριότητα των πραγμάτων να είναι το βίος του και η ζωή του όλη. Και σ' αυτή την φθινοπωρινή νηνεμία επέλεξε να ταξιδέψει η άδολη ψυχή του, στους ανέπαφους κόσμους του επέκεινα...

Ο λευκάδιος φιλόλογος-λογοτέχνης **Κώστας Φωτεινός** πορεύτηκε εκούσια απομονωμένος απ' τους αλλότριους θορύβους του «**δήθεν**» και του «**τίποτα**», μα η «**αγρυπνούσα ψυχή του**» εμβαπτισμένη πλέον στην απεραντοσύνη του φωτός, πορεύεται με τα αόρατα δεσμά της αληθινής ποίησης...

Ιωάννα Κόκλα - Ποιήτρια
Λευκάδα 11-9-2022

📰 Ειδήσεις - Προβληματισμοί - Σχόλια

✓ Το Εκκλησιαστικό Συμβούλιο του Αγίου Σπυριδώνα ευχαριστεί θερμά τον Παναγιώτη Σούνδια του Ποσειδώνα (Παναούτα) για τη δωρεά του με την οποία έγινε το εξωτερικό βάψιμο της εκκλησίας όπως και

όλους όσους βοηθούν και ελπίζει ότι το παράδειγμα του Παναγιώτη θα μιμηθούν κι άλλοι πιστοί ώστε να ολοκληρωθεί η ανακαίνιση και η αποκατάσταση του Ιερού Ναού.

✓ Γίνανε εργασίες καθαρισμού και προστασίας της όχθης και των πρανών στο χείμαρρο Επισκόπου στο κομμάτι που βρίσκεται στο κάτω μέρος του γεφυριού προς τη μεριά της θάλασσας από την Περιφέρεια ενώ όπως μας πληροφόρησε ο Πρόεδρος οι εργασίες θα συνεχιστούν και στο πάνω μέρος όπως και ο καθαρισμός των ρεμάτων της Νικιάνας του Βασιλά, Δαμιανή και Σωτήρω.

✓ Τελικά φαίνεται ότι θα περάσουν πολλές σεζόν έως ότου απομακρυνθεί απ' το Λιμενικό Ταμείο το ναυάγιο απ' το λιμάνι της Νικιάνας. Παρόλο που είχε υποσχεθεί ο κ. Καρθούνης σε ερώτηση του Δημοτικού Συμβουλίου του «Διαύλου» κ. Αποστόλη Λάζαρη, ότι θα απομακρύνονταν πριν την έναρξη της τουριστικής σεζόν που μας πέρασε.

✓ Επιτέλους τελείωσαν τα ψέματα, μετά την έγκριση απ' το Δ.Σ. της δαπάνης ποσού 43.500€, αναλαμβάνει εργασίες ο εργολάβος στο Κοιμητήριο της Νικιάνας στο κομμάτι της δωρεάς που έκανε ο αείμνηστος Οδυσσέας Μανωλίτης του Τζίμη (Παπάτσα).

ΤΕΡΤΙΣΑΝΤΣΟΥΛΕΣ

Η Αλήθεια Πέθανε
τέσσερα μονόπρακτα
του Θεατρώ Μιρμυώ

Σάββατο 6 Αυγούστου στις 21:00
στην πλατεία του Αλέξανδρου
Με την υπόσπρηξη της Κοινσεπ Αϊτάρω

είσοδος με ελεύθερη συνεισφορά
www.tertsantsoulas.gr

✓ Το Εκκλησιαστικό Συμβούλιο ευχαριστεί τον Ζώη Βρεττό για τη δωρεά του με την οποία βάφτηκε η οροφή της εκκλησίας του Αγίου Νικολάου στα Κολουβάτα, όπως και ο χώρος του Ιερού.

✓ Την Παρασκευή 15 Ιούλη 2022 στην πλατεία του Αλεξάνδρου κάτω απ' το φως του φεγγαριού και με το γκιάνη να ισοκρατεί έγινε συναυλία κλασικής μουσικής με έργα Mozart, Puccini, Piazzola, Bartok, Bizet, στα πλαίσια της 16ης Μουσικής Εβδομάδας Λευκάδας υπό την καλλιτεχνική διεύθυνση της Βανέσσας Αθανασίου. Ακολούθησε εικαστικό δρώμενο, βασισμένο στη συναυλία, υπό την επιμέλεια της Χαράς Σαΐτη.

✓ Ο κύριος Δήμαρχος είχε προαναγγείλει ότι στις 30 Ιούνη 2022 θα ενημέρωνε τους κατοίκους της Νικιάνας για διάφορα θέματα που απασχολούν την Κοινότητα Αλεξάνδρου και για τον αγωγό των λυμάτων πως η απόληξή του θα πήγαινε στη Γυράπετρα επιτέλους· ένα σοβαρό πρόβλημα που ταλανίζει το βόρειο τμήμα της ανατολικής πλευράς της Λευκάδας απ' την δημιουργία του βιολογικού για 10ετίες. Αναμένομεν!!!

✓ Τρύγος στον Αλέξανδρο.

Ζώη κάθε χρόνο μας εκπλήσσει απ' τις βοήθειες που έχεις στον τρύγο. Φέτος είχες εκτός των άλλων και τον π. Σωτήριο Τσάρκο! Άντε και καλά κρασιά!!!

✓ Επιτέλους, όπως αναφέρεται σε Δελτίο Τύπου του Δήμου όπως και σε πληροφόρηση από τον Βουλευτή μας κ. Θανάση Καθβαδά, περιελήφθη σε πρόγραμμα του ΥΠΑΑΤ για έργα αγροτικής οδοποιίας και η Κοινότητα του Αλεξάνδρου για πρώτη φορά και αφορά τον αγροτικό δρόμο πέριξ του Κοιμητηρίου στη Νικιάνα.

Σ.Σ. Επί τη ευκαιρία σύμφωνα με όσα μας είπε ο Πρόεδρος αυτό το διάστημα δεν υπάρχει καμιά ανταπόκριση απ' τους αρμόδιους φορείς παρά τις οχλήσεις από μέρους της Κοινότητας για επίλυση προβλημάτων όπως οι αγροτικοί δρόμοι, κλείσιμο λακκουθών στους δρόμους, μη απόδοσης κονδυλίων ΣΑΤΑ ακόμη και μη έγκαιρη ανταπόκριση για θλάβες που προκύπτουν στο δίκτυο ύδρευσης!!!

✓ «Πρεσάρισμα» στο Δήμαρχο Λευκάδας από παιδιά της Νικιάνας για κατασκευή γηπέδου

Τα έχουμε δει αρκετές φορές να κλωτσάνε την μπάλα στο λιμάνι της Νικιάνας ή σε κανένα παράδρομο στο κάτω μέρος του επαρχιακού δρόμου. Αλάνες, δυστυχώς, εδώ δεν υπάρχουν καθώς όλο και πυκνότερη είναι η δόμηση ενώ τα όποια χωράφια υπάρχουν ακόμη είναι συρματοπλεγμένα.

Ετσι, λοιπόν, παιδιά της Νικιάνας έδραξαν πρόσφατα την ευκαιρία να ζητήσουν μετ' επιτάσεως από τον Δήμαρχο Λευκάδας, κ. Χαράλαμπο Καλό, όταν αντιλήφθηκαν την παρουσία του στο λιμάνι του χωριού, την κατασκευή ενός ποδοσφαιρικού γηπέδου. Αν ακούσαμε

καλά, η υπόσχεση του Δημάρχου ήταν για την κατασκευή κάποιου παιδικής χαράς, που δεν διαθέτει ακόμη η Νικιάνα, παρότι είναι ένα ζωντανό χωριό με πολλά παιδιά, ενώ χιλιάδες είναι οι τουρίστες που περνούν εδώ κάθε καλοκαίρι τις διακοπές τους.